

NASZA PRZESZŁOŚĆ

OUR PAST

Studies in the History of the Church
and Catholic Culture in Poland

126

Cracow 2016

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Studia z dziejów Kościoła
i kultury katolickiej w Polsce

126

Kraków 2016

Założyciel i pierwszy redaktor
KS. ALFONS SCHLETZ CM

Redakcja

KS. TOMASZ BAŁUKA CM (ITKM Kraków) – sekretarz redakcji,
MATYŁDA ŁAŃCUCKA, JOANNA WRÓBEL-MAJCHRZAK,
KS. WACŁAW UMIŃSKI CM (UPJPII Kraków) – redaktor naczelny

Redakcja językowa
AGATA GRUZŁA

Rada naukowa

BP JAN KOPIEC (UO Opole), KS. WŁODZIMIERZ BIELAK (KUL Lublin),
RICHARD BUTTERWICK-PAWLIKOWSKI (University College London),
KS. PRZEMYSŁAW NOWAKOWSKI CM (UPJPII Kraków), KS. JAN
PIETRZYKOWSKI SDB (UKSW Warszawa), KS. MIECZYŚLAW
RÓŻAŃSKI (UWM Olsztyn), JERZY STRZELCZYK (UAM Poznań),
KS. DOMINIK ZAMIATAŁA CMF (UKSW Warszawa), KS. STANISŁAW
ZIMNIAK SDB (Salezjański Instytut Historyczny w Rzymie)

Projekt okładki
KS. WACŁAW PISZCZEK CM

Na okładce

*Wejście do Wyższego Seminarium Duchownego Zgromadzenia
Księży Misjonarzy w Krakowie (fot. W. Piszczek CM)*

Wersją referencyjną jest wersja papierowa.

Instytut Wydawniczy Księży Misjonarzy „Nasza Przeszłość”
30-058 Kraków, ul. Stradomska 4, tel. 12 422-88-77, fax 12 429-13-17
konto bankowe PKO BP SA nr 53 1020 2892 2892 0000 5402 0145 7506
prenumerata roczna – 70 zł (2 x 35 zł za tom)
www.naszaprzeszlosc.pl; e-mail: naszaprzeszlosc@post.pl

ISSN 0137-3218

OD REDAKCJI

W roku 2016 minęła 70. rocznica założenia przez ks. dr hab. Alfonsa Schletza CM czasopisma „Nasza Przeszłość”. Po latach założyciel tak wspominał początki tego dzieła: „Myśl założenia pisma zrodziła się w okresie studiów w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, ale jej realizacji przeszkodziła wojna. W okresie koszarnej okupacji, gdy patrzyło się na barbarzyńskie niszczenie dzieł sztuki, zbiorów archiwalnych i bibliotecznych, myśl ta konkretyzowała się jeszcze bardziej”.

Wydawnictwo „Nasza Przeszłość” ‘urodziło się’ w Krakowie przy ulicy Stradom 4, w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy, w dniu 8 września 1946 r. W słowie od Redakcji zapisano program wydawnictwa: „*Nasza Przeszłość* będzie zawierała studia z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce. Będziemy zamieszczać rozprawy z dziedziny historii Kościoła w Polsce, historii zakonów, historii teologii, dziejów pracy misyjnej w naszym kraju i za granicą, rozprawy ogólniejszej natury: teologiczne, filozoficzne, historyczno-prawne, społeczne związane z kulturą polską – znajdą również miejsce na łamach naszego wydawnictwa. Pragniemy mianowicie przyczynić się w miarę sił naszych do gromadzenia i przygotowania materiałów przed świętem ze wszech miar uroczystym, jakim będzie Tyśiąclecie Chrztu Polski”.

Z okazji jubileuszu wydawnictwa i czasopisma w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy zorganizowano w dniu 22 października 2016 r. konferencję naukową pt. *Szanując przeszłość budujemy przyszłość. 70 lat „Naszej Przeszłości” (1946-2016)*. Konferencji towarzyszyła wystawa zorganizowana w Muzeum Historyczno-Misyjnym Zgromadzenia Księży Misjonarzy w Krakowie.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się Mszą św. koncelebrowaną pod przewodnictwem JE ks. bpa prof. dr hab. Jana Kopca, ordyna-

riusza diecezji gliwickiej, w kościele Nawrócenia św. Pawła w Krakowie. Podczas Eucharystii ks. bp Jan Kopiec wygłosił okolicznościowe kazanie, którego tekst zamieszczamy w bieżącym tomie czasopisma.

Podczas konferencji naukowej wygłoszono pięć referatów. Ks. prof. dr hab. Józef Marecki z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przedstawił *Historię i zasób Archiwum „Naszej Przeszłości”*. Następnie ks. dr hab. Włodzimierz Bielak z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego omówił *Tematykę kościoła średniowiecznego na łamach „Naszej Przeszłości”*. Trzeci prelegent ks. dr hab. Dominik Zamiatała CMF, profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wygłosił referat: *Czasopismo „Nasza Przeszłość” o Millenium*. Następnie ks. dr hab. Mieczysław Różański, profesor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego z Olsztyna ukazał *Dzieje diecezji na łamach czasopisma „Nasza Przeszłość*. Jako ostatni głos zabrał ks. dr Wacław Umiński CM z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który wygłosił referat pt. *Czasopismo „Nasza Przeszłość” jako źródło do historii zakonów i zgromadzeń w Polsce*. Referaty wygłoszone podczas konferencji zostaną opublikowane w następnym tomie „Naszej Przeszłości”.

Po jego wystąpieniu głos zabrał ks. prof. dr hab. Józef Marecki UPJPII, który poprowadził panel dyskusyjny pt. *Rola i znaczenie „Naszej Przeszłości”*. Wzięli w nim udział: ks. bp prof. dr hab. Jan Kopiec, dawni redaktorzy czasopisma NP: ks. dr Jan Dukała CM i ks. dr Stanisław Rospond CM oraz obecny redaktor naczelny: ks. dr Wacław Umiński CM. Podczas panelu wspominając początki czasopisma i jego dalszy rozwój przypomniano uczestnikom spotkania, że w roku 2016 przypadła 35. rocznica śmierci założyciela i pierwszego długoletniego redaktora ks. dr hab. Alfonsa Schletza CM. Jednocześnie w tym roku w maju zmarł ks. abp Tadeusz Gocłowski CM, który przez krótki czas pełnił funkcję drugiego redaktora naczelnego. W bieżącym tomie poświęcono mu krótkie wspomnienie, dołączając bibliografię jego różnych publikacji. Na zakończenie panelu z okazji przypadającej 80. rocznicy urodzin ks. dr Jana Dukały CM – trzeciego redaktora NP – obecny redaktor naczelny ks. dr Wacław Umiński CM złożył mu najlepsze życzenia, do których dołączyli się wszyscy uczestnicy spotkania.